

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 20-Oct-2014, 13:30
CMS/CFO: Sann Rada

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

- សំណុំរឿងលេខ : 00២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
- ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
- ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤
- ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
- ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ** (ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធសម្រាប់បំផុតចំនួនពីរ)

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

ការដាក់បញ្ជូនកំណត់ហេតុនៃសំណុំរឿង ០០៤ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ

<u>អ្នកដាក់ឯកសារ:</u>	<u>អ្នកទទួលឯកសារ:</u>	<u>ចម្លងជូន:</u>
សហព្រះរាជអាជ្ញា	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង	ជនជាប់ចោទ
លោក Nicholas KOUMJIAN	ចៅក្រម និល ណុន, ប្រធាន	នួន ជា
	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE	ខៀវ សំផន
<u>ចម្លងជូន:</u>	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម Claudia FENZ	លោក សុន អុណ
	ចៅក្រម យូ ឧត្តរា	លោក Victor KOPPE
	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង	លោក គង់ សំអុន
	រដ្ឋប្បវេណី:	លោក Arthur VERCKEN
	លោក ពេជ អង្គ	លោកស្រី Anta GUISSÉ
	Marie GUIRAUD	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
		ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡុង
		ចៅក្រម Mark B. HARMON

I. ការបន្ទាត់

១. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានថ្លែងថា កាតព្វកិច្ចដើម្បីបង្ហាញសម្ភារៈពាក់ព័ន្ធ ទោះជាដាក់បន្ទុក ឬ ដោះបន្ទុកក៏ដោយ គឺជាកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវធ្លាក់ទៅលើអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ព្រមទាំងជនជាប់ ចោទ ដោយហេតុថាវាជា “ប្រយោជន៍ក្នុងការនាំដល់ការស្វែងរកការពិត ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលា មានលទ្ធភាពចូលពិនិត្យមើលឯកសារទាំងនោះបាន”¹។ ជាងនេះទៅទៀត អង្គជំនុំជម្រះនេះ ពីមុន ធ្លាប់សម្រេចថា “វិធាន៥៣(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដាក់កាតព្វកិច្ចជាបន្តបន្ទាប់ទៅលើសហព្រះរាជ អាជ្ញា ដើម្បីបង្ហាញជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នូវសម្ភារៈណាមួយដែលមាននៅក្នុងដែរបស់ខ្លួន ដែលអាចជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីភាពគ្មានកំហុស ឬជាការបន្ថយនូវពិរុទ្ធភាពចំពោះជនជាប់ចោទ ឬ ដែលអាចមានផលប៉ះពាល់ទៅលើភាពជឿទុកចិត្តបាននៃភស្តុតាង”²។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានណែនាំឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាថា ជាដំបូងសហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវដាក់សំណើសុំបង្ហាញភស្តុតាង ណាមួយដែលខ្លួនចង់បង្ហាញនោះ មកអង្គជំនុំជម្រះដោយផ្ទាល់ រួចហើយទើបអង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងទទួលយកឯកសារនោះ ដែលនឹងត្រូវអនុម័តលើការដាក់បង្ហាញភស្តុតាងតែម្តង³។

២. កាលពីថ្ងៃទី៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានចេញសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការ បំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីដែលបានកំណត់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង០០២/០២⁴ ។ នៅថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យភាគីនានា នៅក្នុងសំណុំ រឿង០០២/០២ ដាក់បញ្ជីឈ្មោះសាក្សីនានានៅត្រឹមថ្ងៃទី៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ ដែលក្នុងនោះ ត្រូវដាក់បញ្ជូលនូវ “លេខយោងឯកសារនៃកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដែលពាក់ព័ន្ធ”⁵ និងនៅ ត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ ដាក់នូវបញ្ជីឯកសារដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរួចដែលពួក

¹ ឯកសារE127/4 អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពី “ការជូនដំណឹងអំពីចម្លើយសាក្សីសម្រាប់សាក្សីដែលអាចផ្តល់សក្ខីកម្ម ក្នុងសំណុំរឿង ០០២”, ថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២។

² ឯកសារE127/4 អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពី “ការជូនដំណឹងអំពីចម្លើយសាក្សីសម្រាប់សាក្សីដែលនឹងអាចផ្តល់សក្ខី កម្មក្នុងសំណុំរឿង ០០២”, ថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ត្រង់ទំព័រទី១។

³ ឯកសារE127/7/1 ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤ ដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០២, ចុះថ្ងៃទី១៦ សីហា ២០១៣, កថាខណ្ឌ២។

⁴ ឯកសារលេខ E301/9/1 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែមនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ និងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤។

⁵ ឯកសារលេខ E305 ដីកាបង្គាប់ឱ្យភាគីដាក់សម្ភារៈដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ដើម្បីរៀបចំសវនាការក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤, កថាខណ្ឌទី២ និងទី៧។

គេមានបំណងផ្តល់ជូន នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២^៦។ បន្ទាប់ពីការចេញដីកាបង្គាប់ទាំងនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដឹកនាំធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ លើកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដែលបានដឹកនាំធ្វើដោយការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង០០៤ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃចម្លើយសាក្សីដែលជាប់ទាក់ទងនឹង ទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម និងព្រឹត្តិហេតុនៃឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង០០២/០២រួចហើយ។ កាលពីថ្ងៃទី២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“សហព្រះរាជអាជ្ញា”) បានស្នើសុំការអនុញ្ញាតពី កសល ដើម្បីដាក់បង្ហាញនូវគ្រប់កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង០០២/០២ ដែលបានមកពីសំណុំរឿង០០៤ ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០២^៧ (ការដាក់ឯកសារស្រដៀងគ្នានេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង០០៣^៨)។ ដូចកាលពីលើកមុនដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាធ្លាប់បានរៀបរាប់^៩ នៅថ្ងៃទី៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (កសល) បានបដិសេធសំណើទាំងនេះ “នៅដំណាក់កាលនេះ” ក៏ប៉ុន្តែ “នៅតែទទួលយក” សំណើទាំងនេះដដែល^{១០} ដោយមានការយល់ឃើញថា ការដាក់បង្ហាញឯកសារបែបដូច្នោះនៅពេលនេះ “អាចបណ្តាលឱ្យ មានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ការស៊ើបសួរ” នៅក្នុងសំណុំរឿងនីមួយៗ^{១១}។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានកត់សម្គាល់ឃើញថា “ពុំមានកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់ណាមួយត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ការចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះក្តីលើសំណុំរឿង ០០២/០២ នៅឡើយទេ”^{១២} ហើយបានបញ្ជាក់ថា “នៅពេលដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិយល់ឃើញថា ការបង្ហាញឯកសារលែងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការស៊ើបសួរទៀតហើយនោះ គាត់នឹងអនុញ្ញាតឱ្យ [សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ] ស្នើសុំបញ្ចូលឯកសារទាំងនេះទៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០២/០២”^{១៣} ហើយនឹង “ជូនដំណឹងដល់សហព្រះរាជអាជ្ញាភ្លាម នៅពេលត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ច

⁶ ឯកសារលេខ E305 ដីកាបង្គាប់ឱ្យភាគីដាក់សម្ភារៈដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ដើម្បីរៀបចំសវនាការក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤, កថាខណ្ឌទី១១ ដល់ទី១៤។

⁷ សំណុំរឿង០០៤ -ឯកសារលេខ D193 សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំដាក់បង្ហាញកំណត់ហេតុសម្ភាសន៍សាក្សីក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ដែលទាក់ទងនឹងសវនាការជំនុំជម្រះក្តីសំណុំរឿង០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤។

⁸ សំណុំរឿង០០៣ -ឯកសារលេខ D100 សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំដាក់បង្ហាញកំណត់ហេតុសម្ភាសន៍សាក្សីក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ដែលទាក់ទងនឹងសវនាការជំនុំជម្រះក្តីសំណុំរឿង០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤។

⁹ ឯកសារលេខ E305/13 បញ្ជីឯកសាររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសម្រាប់ពេលសវនាការ អនុលោមតាមវិធាន៨០(៣), ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤, កថាខណ្ឌទី៩ ។

¹⁰ CF003-D100/1 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ស្នើសុំដាក់បង្ហាញបទសម្ភាសន៍នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី៨ ខែឧសភា ២០១៤ ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៧។ CF004-D193/1 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ស្នើសុំដាក់បង្ហាញបទសម្ភាសន៍នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៧។

¹¹ ដដែលដូចខាងលើ។

¹² ដដែលដូចខាងលើ ត្រង់កថាខណ្ឌទី១១ [សេចក្តីសម្រេចទាំងពីរ]។

¹³ ដដែលដូចខាងលើ ត្រង់កថាខណ្ឌទី១២ [សេចក្តីសម្រេចទាំងពីរ]។

ទៅតាមសំណើ”¹⁴។ ពីមុន សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានធ្វើ “ការជូនដំណឹងដល់សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ និងបានបញ្ជាក់ឡើងវិញ អំពីសំណើរបស់ខ្លួនដែលស្នើសុំដាក់បង្ហាញ ឯកសារ” នៅពេលណាដែលកាលបរិច្ឆេទនៃការជំនុំជម្រះក្តីត្រូវបានកំណត់ពេល¹⁵។

៣. ថ្ងៃទី១២ ខែកញ្ញា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានចេញសេចក្តីសម្រេចមួយដោយបញ្ជាក់ពីលំដាប់ លំដោយនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង០០២ និងបានជម្រាបជូនភាគីថា វគ្គដំបូងនៃការជំនុំជម្រះ គឺពាក់ព័ន្ធនឹងសហករណ៍ត្រាំកាក់ រួមមាន ការប្រព្រឹត្តិចំពោះពុទ្ធសាសនិក និងមន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់¹⁶។ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបាន ចេញដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការ ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ដោយកំណត់កាល បរិច្ឆេទសម្រាប់ការផ្តល់សក្ខីកម្ម ចាប់ផ្តើមថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤¹⁷ នេះតទៅ។ នៅថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ និង ថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់សំណើ ជូន កសលស សុំការអនុញ្ញាតបង្ហាញកំណត់ហេតុពីសំណុំរឿង០០៤ ដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការ ជំនុំជម្រះវគ្គដំបូងនេះ¹⁸។

៤. នៅថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលសេចក្តីសម្រេចមួយច្បាប់ ធ្វើឡើង ដោយ សចសអ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យបង្ហាញអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃសំណុំរឿង០០២ ក្រុមមេធាវី ការពារក្តី និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នូវកំណត់ស្តាប់ចម្លើយសាក្សីចំនួន ២៧នាក់ពីសំណុំរឿង០០៤¹⁹។ កំណត់ហេតុទាំងនេះត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណជាឯកសារសម្ងាត់ បំផុតក្នុងខសបម្រុង ក ហើយកំណត់ហេតុទាំងនោះសុទ្ធតែជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងវគ្គដំបូងនៃសវនាការក្នុង សំណុំរឿង ០០២/០២²⁰។ សេចក្តីសម្រេចរបស់ សចសអ ក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យដាក់បង្ហាញកំណត់ ហេតុស្តាប់ចម្លើយទាំងនេះ ហើយដែល សចសអ បានណែនាំព្រមទាំងអនុញ្ញាតឱ្យសហព្រះរាជ

¹⁴ ដដែលដូចខាងលើ ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៣ [សេចក្តីសម្រេចទាំងពីរ]។
¹⁵ E305/13 បញ្ជីឯកសារសវនាការរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន ៨០(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤, កថាខណ្ឌ ទី៩។
¹⁶ E315 សេចក្តីសម្រេចអំពីលំដាប់លំដោយនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២, ១២ កញ្ញា ២០១៤, កថាខណ្ឌ១៤។
¹⁷ E316 ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤។
¹⁸ សំណុំរឿង ០០៤-D193/2 សំណើជាបន្ទាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំដាក់បង្ហាញនូវកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនៃសំណុំរឿង ០០៤ ដែលទាក់ទងនឹងវគ្គទី១ នៃការជំនុំជម្រះក្តី នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤។ សំណុំរឿង ០០៤ - D193/3 សំណើបន្ថែមសុំដាក់បង្ហាញនូវកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនៃសំណុំរឿង០០៤ ចូលក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤។
¹⁹ សំណុំរឿង ០០៤-D193/4 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើជាបន្ទាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំដាក់បង្ហាញកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី សំណុំរឿង០០៤ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវគ្គទីមួយនៃសវនាការសំណុំរឿង ០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ (ចាប់ពីនេះតទៅហៅថា “សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ”)។
²⁰ E315 សេចក្តីសម្រេចអំពីលំដាប់លំដោយនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២, ១២ កញ្ញា ២០១៤, កថាខណ្ឌ១៤។

អាជ្ញាបង្ហាញជូនតែអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនោះ²¹ គឺត្រូវបានដាក់ឯកដាននេះជា សម្ងាត់បំផុត ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ខ ។ ការដាក់បង្ហាញនូវកំណត់ហេតុទាំងនេះ គឺជាការចាំបាច់ដើម្បីធានា ទាំងចំពោះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចចូលពិនិត្យមើលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ ស្តីពីទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មផង និងធានា ផងដែលដល់ ជនជាប់ចោទ ក៏អាចមានលទ្ធភាពចូលពិនិត្យលើប្រភពជាសក្តានុពលទាំងអស់អំពី ព័ត៌មានដោះបន្ទុកនានាផង ដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងបទចោទដែលពួកគាត់កំពុងត្រូវបានចោទ ប្រកាន់។

៥. ការអនុញ្ញាតរបស់ សចសអ ក្នុងការដាក់បង្ហាញឯកសារនេះ បានភ្ជាប់មកនូវការកម្រិត និង កាតព្វកិច្ចមួយចំនួន ហើយ សចសអ បានស្នើអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធានាឱ្យគ្រប់ភាគីទាំងអស់ គោរពឱ្យបានតាមសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបង្ហាញឯកសារនេះ ²²។ ការអនុញ្ញាតរបស់ សចសអ ក្នុងការដាក់បង្ហាញឯកសារបានកម្រិត និងកំណត់កាតព្វកិច្ចមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម ៖

ក. ត្រូវចាត់ទុកជាឯកសារសម្ងាត់²³។

ខ. មិនត្រូវផ្តល់អត្ថបទជាអេឡិចត្រូនិចទៅឱ្យភាគីសហមេធាវីការពារក្តី ឬទៅឱ្យសហមេធាវី នាំមុខឡើយ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេទាំងនេះអាចទទួលបានអត្ថបទចម្លង នៃឯកសារទាំងនេះ ជាក្រដាសដែលមានដាក់សញ្ញាសំគាល់ និងមានចុះលេខនៅលើនោះ ពីសហព្រះរាជអាជ្ញា ជាជំនួសវិញ²⁴។

គ. ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវរក្សាទុកនូវកំណត់ហេតុមួយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នៃច្បាប់ចម្លងទាំងឡាយដែលបានធ្វើ ហើយភាគីត្រូវបានបង្ហាញជូនច្បាប់ចម្លងនីមួយៗ នៅក្នុងលក្ខណៈដែលអាចឱ្យធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញបាន បើសិនជាមានការចាំបាច់²⁵។

ឃ. ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ឬ សហមេធាវីនាំមុខនានា ត្រូវបង្ហាញជូនដល់សមាជិកទាំងឡាយ នៃក្រុមរបស់ខ្លួន តែកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដែលត្រូវបានឱ្យរក្សាទុកជាផ្លូវការ ដោយអនុលោមតាមវិធាន២២(៥) និង២៣ស្ទួនពីរ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង តែប៉ុណ្ណោះបានហើយ ²⁶។

²¹ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីដាក់ការបង្ហាញ, កថាខណ្ឌ២៨។

²² សេចក្តីសម្រេចស្តីពីដាក់ការបង្ហាញ, កថាខណ្ឌ២៦។

²³ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីដាក់ការបង្ហាញ, កថាខណ្ឌ២៣(ក)។

²⁴ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌ១១២៣(ខ)-(គ)។

²⁵ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌ១១២៣(ឃ)។

²⁶ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌ១១២៣(ង)។

- ង. មិនអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តី និងសហមេធាវីនាំមុខទាំងនេះធ្វើការផលិតឡើងវិញ ថតចម្លង ឬមួយវិញទៀត ធ្វើឯកសារចម្លងពីច្បាប់ដើមដែលបានផ្តល់ឱ្យទៅពួកគេ ក្រៅពី សម្រាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទៃក្នុងនូវឯកសារទាំងនេះ ដោយសមាជិកនៃក្រុមរបស់ពួកគេនីមួយៗ រៀងខ្លួនដែលត្រូវបានណែនាំ ឬត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យអាចមានសិទ្ធិចូលពិនិត្យនូវឯកសារ សម្ងាត់បានឡើយ²⁷។
- ច. ក្រុមសហមេធាវីការពារក្តី និងសហមេធាវីនាំមុខទាំងនេះ ត្រូវរក្សាទុកនូវកំណត់ហេតុ មួយជាលាយលក្ខណ៍ស្តីពីការបញ្ជូនបន្តពីម្នាក់ទៅម្នាក់ នូវច្បាប់ចម្លងនៃឯកសារដែល បានផ្តល់ទៅពួកគេ នៅក្នុងលក្ខណៈមួយដែលអាចឱ្យធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញបាន បើសិន ជាមានការត្រូវការចាំបាច់²⁸។
- ឆ. ក្នុងករណី បើសិនជាឯកសារទាំងនេះត្រូវបានទទួលយកធ្វើជាភស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ នោះ ត្រូវតែចាត់ទុកឯកសារទាំងនេះជាការសម្ងាត់²⁹។
- ជ. មិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការការចែកផ្សាយនូវឯកសារណាមួយ ក្នុងចំណោមឯកសារដែលបាន ដាក់បង្ហាញ ក្រៅពីបុគ្គលដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតច្បាស់លាស់ដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងនេះ³⁰។
- ឈ. មិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការការចែកផ្សាយ នូវឯកសារណាមួយក្នុងចំណោមឯកសារដែលបាន ដាក់បង្ហាញ ទៅដល់សាធារណជនឡើយ ទោះបីជានៅក្នុងទម្រង់ណាមួយក៏ដោយ ឬ តាមរយៈបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអ្វីក៏ដោយ ហើយគោលបំណងនៃការរឹតត្បិតនេះ ពាក្យ“សាធារណៈជន” គឺបានន័យថា និងរួមបញ្ចូលគ្រប់បុគ្គល, រដ្ឋាភិបាលនានា, អង្គការនានា, ស្ថាប័ននានា, កូនក្តីទាំងអស់, សមាគមនានា, និងក្រុមនានា លើកលែង តែចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, បុគ្គលិកការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី, សហព្រះរាជអាជ្ញា នឹងតំណាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា, ជនជាប់ចោទ និងនិយោជិតណាមួយដែលត្រូវបាន អនុញ្ញាតិជាផ្លូវការស្របតាមវិធាន២២(ខ) និងវិធាន២៣ស្ទួនរឿងនៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលបាន អនុញ្ញាតឱ្យក្រុមសហមេធាវីការពារក្តី និងសហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមាន សិទ្ធិអាចចូលពិនិត្យមើលឯកសារសម្ងាត់បានរៀងៗខ្លួន។ ដោយពុំមានកំណត់ព្រំដែនពាក្យ

27 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌទី២៣(ច)។
 28 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌទី២៣(ឆ)។
 29 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌទី២៣(ជ)។
 30 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌទី២៣(ឈ)។

“សាធារណជន”បានរួមបញ្ចូលផងដែរ នូវសមាជិកគ្រួសារទាំងអស់របស់ជនជាប់ចោទ, មិត្តភក្តិ, និងពួកអ្នកពាក់ព័ន្ធ, ជនសង្ស័យនានា, ក្រុមសហមេធាវីការពារក្តីនានា, ព្រមទាំងរាល់សមាជិកនៃបុគ្គលិករបស់ក្រុមរឿងខ្លួននៅក្នុងសំណុំរឿងដទៃទៀត ឬនៅក្នុងរឿងក្តីផ្សេងទៀតដែលនៅចំពោះមុខ អវតក, បណ្តាញផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និង អ្នកសារព័ត៌មាននានា³¹។

ញ. បើមានសមាជិកណាម្នាក់នៃភាគីទាំងអស់ ឬអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ បានដឹងថាមានសំណើចម្លងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយដែលមិនមានការអនុញ្ញាតសមាជិករូបនោះត្រូវចាត់រាល់វិធានការជាបន្ទាន់ទាំងអស់ ដើម្បីធានាឱ្យបានថាសំណើចម្លងនោះត្រូវបានបង្វិលជូនទៅ សចស វិញ³²។

ដ. បើមានសមាជិកណាម្នាក់នៃភាគីទាំងអស់ ឬអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ បានដឹងថាមានការបំពានណាមួយលើលក្ខខណ្ឌ និងការកម្រិតទាំងនេះ សមាជិករូបនោះត្រូវរាយការណ៍អំពីការបំពានបែបដូច្នោះ ជូនទៅ សចស ³³; ហើយនិង

ឃ. ការដាក់កម្រិតទាំងនេះគឺកំពុងបិទជាធរមាន រហូតទាល់តែមានការកែប្រែតាមសេចក្តីបង្គាប់យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីអានុភាពនេះធ្វើឡើងដោយ សចស, ឬមួយក៏ដោយសារការស៊ើបសួរលើសំណុំរឿង ០០៤ ត្រូវបានបិទ³⁴។

៦. ពីមុន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្លាប់បានបង្គាប់ថា រាល់ការដាក់បង្ហាញឯកសារទាំងអស់ពីសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ ទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ត្រូវតែដាក់ និងជូនដំណឹង ជូនទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅលើមូលដ្ឋានសម្ងាត់បំផុត ហើយបន្ទាប់មក អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងនឹងធ្វើការកំណត់មួយអំពីថាតើឯកសារទាំងនោះត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ជាថ្មីដោយដាក់ថាជាការសម្ងាត់ ឬមួយយ៉ាងណា³⁵។ អាស្រ័យហេតុដូច្នោះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមជូនដំណឹង ដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអំពី កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយនានាដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក គឺផ្អែកលើមូលដ្ឋានសម្ងាត់បំផុត។

³¹ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់បង្ហាញ, កថាខណ្ឌទី២៣(ញ) និងទី២៤។

³² សេចក្តីសម្រេចលើការដាក់បង្ហាញឯកសារ, កថាខណ្ឌទី២៣(ដ)។

³³ សេចក្តីសម្រេចលើការដាក់បង្ហាញឯកសារ, កថាខណ្ឌទី២៣(ឃ)។

³⁴ សេចក្តីសម្រេចលើការដាក់បង្ហាញឯកសារ, កថាខណ្ឌទី២៥។

³⁵ E127/4 អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពី “ការជូនដំណឹងអំពីចម្លើយសាក្សីសម្រាប់សាក្សីដែលអាចផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសំណុំរឿង ០០២”, ២៤ មករា ២០១២, ត្រង់ទំព័រទី១។

៧. ដើម្បីឱ្យស្របតាមការកម្រិតនានាខាងលើ សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងធ្វើឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបានដើម្បីឱ្យសហមេធាវីនាំមុខ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា និងមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន អាចបើកមើលបាននូវសំណាកចម្លងមួយដែលមានដាក់លេខ និងសញ្ញាចំណាំ ដែលរួមបញ្ចូលនូវកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយនីមួយៗ។

II. សំណើ

៨. អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សូមស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

ក. ទទួល និងដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង ០០២ នូវកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក ដើម្បីអនុវត្តតាមសេចក្តីសម្រេចអនុញ្ញាតរបស់ សចសអក្នុងការដាក់បង្ហាញឯកសារលេខ D193/4។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញា	